

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Vår saksbehandler
Åshild Olaussen

Kopi til

Vår dato
09.12.2015

Vår referanse

Deres referanse

Høring - forslag til endring i forskrift om studieforbund og nettskoler

---

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag om endring av forskrift om studieforbund og nettskoler ut på høring. Hensikten med forslaget er å styrke studieforbundene rolle i arbeidet med integrering og mot utenforskap. For å oppnå dette foreslår Kunnskapsdepartementet å knytte om lag ti prosent av midlene i tilskuddsordningen til kursvirksomhet som bidrar til inkludering og motvirker utenforskap. Det vil si at en andel av dagens opplæringstilskudd settes av særskilt til dette formålet.

Unio støtter ikke forslaget fra regjeringen slik det foreligger nå. Vi mener diskusjonen om studieforbundene rolle i arbeidet mot utenforskap og for integrering, må tas inn i arbeidet med stortingsmeldingen om livslang læring og utenforskap, og at konklusjonene derfra må ligge til grunn for eventuelle framtidige tiltak.

Et bedre kunnskapsgrunnlag for eventuelle endringer

Dagens voksenopplæringslov slår tydelig fast at studieforbundene virksomhet skal bidra til å motvirke utstøting og styrke integrering. Når Kunnskapsdepartementet foreslår endringer i nøkkelen for tilskuddsordninger til studieforbundene, savner vi en vurdering av hvordan dagens tilskuddsordning bidrar til å nå dette overordnede målet. Dersom vi skal endre tilskuddsordningen for studieforbundene på en måte som potensielt kan skape mer byråkrati og administrasjon, bør endringen være basert på en grundig analyse som viser at dagens ordning ikke fungerer etter hensikten. Er det slik at studieforbundene virksomhet ikke når de menneskene i samfunnet vårt som trenger det mest? Og vil en omlegging av tilskuddsordningen som departementet skisserer, bidra til å endre dette? Unio mener at høringsnotatet ikke behandler disse spørsmålene i tilstrekkelig grad.

Praktiske konsekvenser av forslaget til endringer

Unio frykter at forslaget til endringer i tilskuddsordningen for studieforbund kan gi økt byråkrati, dokumentasjon og administrasjon for studieforbundene, som igjen vil gi mindre ressurser til gjennomføring av opplæring. For studieforbundene kan det bli en omfattende oppgave å dokumentere deltakernes utdanningsbakgrunn, status på arbeidsmarkedet og

innvandringsbakgrunn. Dette er opplysninger som ikke alltid er like lett tilgjengelige, og som dessuten kan være vanskelig å kartlegge fordi utdanningsbakgrunn ikke alltid er kompatibel med norske forhold, og at status på arbeidsmarkedet kan endres raskt.

Unio mener at studieforbundenes kursvirksomhet i utgangspunktet bør være for alle. Slik skaper vi arenaer der mennesker med ulik bakgrunn møtes, noe som vil styrke integreringen.

Vi er redd de foreslåtte endringene kan føre til at mennesker som vil ha stor nytte enkelte kurs, utelukkes fordi de ikke fyller kriteriene. For eksempel kan det virke merkelig at en innvandrer med utdanning utover grunnskole fra hjemlandet, og som er i et arbeidsforhold, ikke kan delta på kurs i regi av studieforbundene som er innrettet for å bidra til bedre rekruttering. Det er velkjent at innvandrere med videregående opplæring fra hjemlandet kan bli stående fast i det norske systemet fordi denne utdanningen ikke blir godkjent som studiekompetanse i Norge.

For Unio er det også viktig å peke på de eksisterende kommunale ordningene for å styrke integreringen, blant annet gratis grunnskoleopplæring for de som trenger det. I tillegg har vi BKA-kurs for de som er en del av arbeidslivet, og BKF-kurs som skal fange opp de som ikke er i arbeid. Framover blir det viktig å styrke disse ordningene, ikke minst ved å sørge for kvalifiserte lærere i all undervisning for innvandrere.

Unio mener at studieforbundene spiller en viktig rolle i arbeidet mot utenforskap og for integrering av innvandrere. Det er svært viktig å sørge for at utdanning og kompetansehevingstiltak når ut til alle deler av befolkningen, og spesielt til de som har minst utdanning og som står i fare for å havne utenfor samfunns- og arbeidsliv. Vi ser det som naturlig at den kommende stortingsmeldingen vurderer studieforbundenes bidrag på dette viktige feltet og eventuelt foreslår tiltak som kan styrke dette bidraget. Vi understreker at tiltak bør utformes på bakgrunn av grundige analyser og vurderinger og med utredning av utilsiktede konsekvenser, som for eksempel økt byråkrati og administrasjon. Av den grunn er det viktig at eventuelle tiltak utformes i nært samarbeid med sektoren.

Med vennlig hilsen

Ingjerd Hovdenakk
Sekretariatssjef

Åshild Olaussen
fagsjef